

Udgivet 9. November 2011

Statusnotat **PLAN09**

Detailhandel og bymidtestrategier
i Faaborg-Midtfyn Kommune

Interview med **Mai-Britt Jensen**,
afdelingsleder i Udvikling og Kultur i
Faaborg-Midtfyn Kommune

Overbevisende Masterplan og inddragelse kickstarter udvikling

Af *Susanne Bøcker*, Dansk Byplanlaboratorium

Faaborg by har udviklingspotentiale

Faaborg er en by påvirket af udkantsudfordringer med faldende indbyggertal og fald i antallet af arbejdspladser, som medvirker til et lavere investerings- og aktivitetsniveau i Faaborg by. Faaborg er en gammel købstad og har generelt en række potentialer, der venter på at blive udviklet.

Formålet med Plan09-projektet var at skabe grundlag og rammer for at fremme udviklingen af en stærk og levende bymidte i Faaborg By, og hermed nemmere kunne udnytte byens udviklingspotentiale. Udarbejdelsen af en masterplan for Faaborg by været en af de milepæle, projektet har haft.

Analysemetoderne i projektet

Under Plan09 blev traditionel registrering og analyse af Faaborg og dens byrum foretaget. Derudover var der gennem projektet fokus på inddragelse af væsentlige aktører i byen bl.a. gennem oprettelse af en Taskforce, et

samarbejde med handelsstandsforeningen, samt fokus på inddragelse af borgerne gennem interviewundersøgelser. Dertil blev investorer inviteret til at besigtige og gennemgå forskellige forslag til kommende projekter for tilsammen at kvalificere masterplanen.

Energi og samarbejde er der stadig

Plan09-projektet skabte mulighed for at udvikle en masterplan langt hurtigere end det ellers havde været muligt. Selv om masterplanen ikke er indarbejdet i den gældende kommuneplan er der energi heromkring blandt politikkerne, borgerne og andre aktører. Masterplanen indarbejdes i den kommende kommuneplan.

Under Plan09-projektet skete der en fusion mellem to af byens store idrætsfaciliteter, der nu arbejder på at udvikle et moderne idræts- og fritidscenter sammen. Fusionen mellem idræts- og fritidscenteret har resulteret i en samlet udviklingsstrategi og de har en

velfungerende bestyrelse til at lede det videre i en god retning. I øjeblikket arbejdes der fysisk med, hvordan bygningerne kan bindes arkitektonisk og funktionelt sammen.

I evalueringen af Plan09-projektet var der positive tilbagemeldinger omkring arbejdet i handelsstandsforeningen og den udvikling handelsstandsforeningen gennemløb i projektet. Et sted handelsstandsforeningen har bidraget til udviklingen er i forbindelse med juleudsmykningen. I dag går det langsommere i forhold til en videre udvikling omkring foreningens arbejde. Det skal ses i sammenhæng med, at den i højere grad afventer den generelle udvikling i Faaborg. Her er kommunen opmærksom på deres egen rolle i udviklingen; at kommunen skal opbygge fundamentet for videre udvikling, som handelsstandsforeningen efterfølgende kan bygge videre på.

Taskforcen, dannet under Plan09-projektet, er nu afløst af tænketanken Faaborg Byforum. Kommunen yder sekretærbistand til dette Byforum og understøtter på den måde samarbejde, som indledtes under Plan09-projektet. Byforum mødes fast og arbejder på at forankre masterplanen. Under Byforum er der i dag yderligere nedsat grupper, som arbejder i forhold til mindre tiltag, der kan understøtte realiseringen af den samlede masterplan.

Eksempler på fysiske realiseringer

Masterplanen lægger op til at udvikle en "firkløver" som er en abstrakt figur over bymidten, der skal indeholde en række forskellige bymiljøer med hver deres identitet. Fokus i kommunens arbejde har først og fremmest og indtil videre været på "knudepunktet", som udgør området i

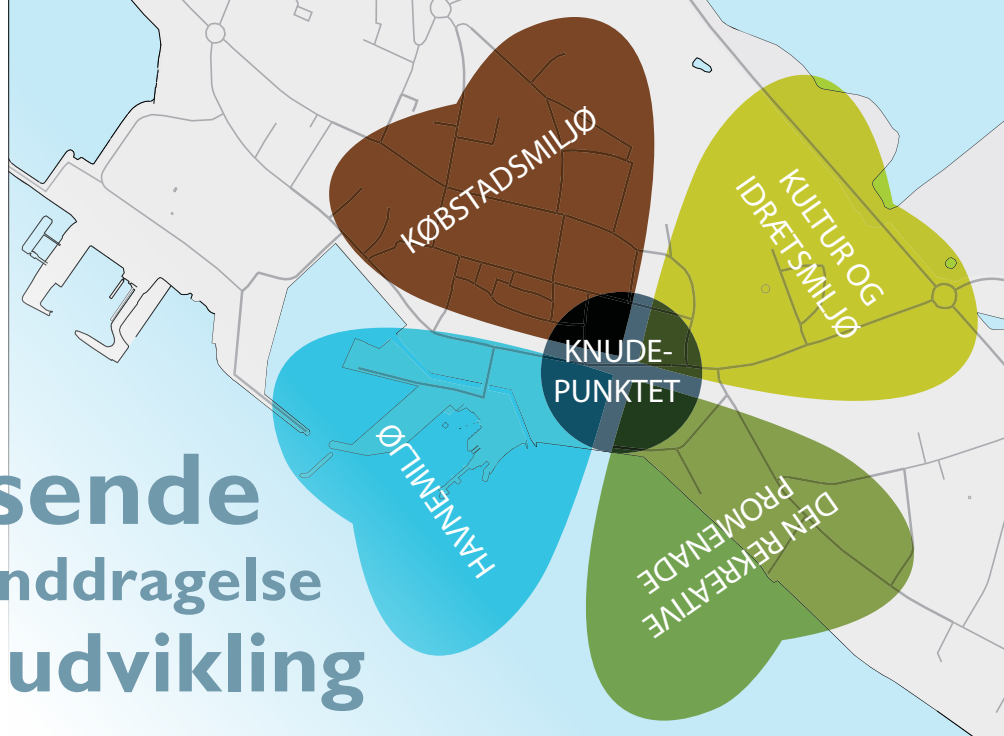

Illustration af Faaborg-Midtfyns Masterplan - Firkløveren.

Illustration: JDS Arkitekter, Faaborg Havnebad.

midten af firkløveren, hvorunder udvikling af et havnebad, busholdeplads og kulturcenteret ligger inden for.

Kulturcenteret repræsenterer et nyt lag i byen som omhandler kunst og fritid og har fået fuld opmærksomhed i arbejdet indtil nu. Endvidere er fusionen omkring fritidscenteret og tilhørende planer herom med til at understrege fokus på kunst og fritid. Kommunalbestyrelsen har i dag besluttet at give 15 mio. kr. til renovering og modernisering af byens biograf; scenen udbygges hermed og kan bruges til såvel professionelle som amatør teaterforestillinger samt koncerter. I henhold til masterplanen er busholdepladsen ved at blive omdannet, hvilket betyder at arealerne mod vandet kan frigives til andre formål.

Havnebad er det største projekt. Her har der været afholdt en arkitektkonkurrence, hvor vinderne er udpeget. Havnebadet realiseres ved hjælp af medfinansiering fra Realdania og ifølge planen kan det tages i brug i sommeren 2012. Faaborg-Midtfyn håber endvidere på at Lokale- og anlægsfonden vil gå ind i projektet og finansiere etablering af klubhuse og lignende i forbindelse hermed.

Derudover har kommunen afprøvet muligheden for en CO2 neutral vinterskøjtebane i vintersæsonen. Desværre viste den sig ikke at være af en tilstrækkelig kvalitet, hvorefter ideen måtte skrindlægges. Det er et eksempel på, hvordan en del af planen er afprøvet uden effekt.

Overbevisende udviklingsstrategi og masterplan nytter noget

Politikerne står ved planen og arbejder med de prioriteringer masterplanen ligger op til mht., hvordan der skal indpasses nye butikker og oplevelsesrum i den eksisterende bymidte i Faaborg.

En strategi realiserer ikke sig selv, det kræver vedholdende hårdt arbejde. Strategien fungerer som rettesnor for prioriteringer og indsatser. For at endelig realisering kan opnås er det vigtigt, at denne bakkes videre op af den politiske vilje, sådan at de nødvendige økonomiske bevillinger sker.

I forhold til at løfte medfinansiering af projekter viser erfaringerne, at det er givtigt at have en klar strategi, men at det tager tid og har realiseringsperspektiver der ligger længere ude i fremtiden.

Faaborg-Midtfyn har stor glæde af at have en stærk og overbevisende udviklingsstrategi, som gør det nemmere at tiltrække investorenes interesse og eksterne medfinansieringer fra fonde mv. Omverdenen kan se, at kommunen vil udviklingen og det bevirker at flere eksterne investorer får øjnene op for Faaborgs potentiale. Mange af byomdannelseprojekterne ligger længere ude i fremtiden, men der sker hele tiden små skridt i den rigtige retning i forhold til udviklingen af en mere levende bymidte.

Erfaringerne videreudvikles

Plan09-projektet er gennemført i forhold til Faaborg By, men det har hele tiden været meningen, at analysemetoderne skulle overføres til andre lignende byer.

Internt i kommunen er erfaringerne med analysearbejdet og arbejdet bag masterplanen eksempelvis brugt i forbindelse med masterplanarbejdet for Ringe by. I udarbejdelsen af masterplanen for Ringe by har der været større fokus på borgerinddragelsen, hvor en facebookside er taget i brug. Denne repræsenterer en mere dynamisk og løbende inddragelse som

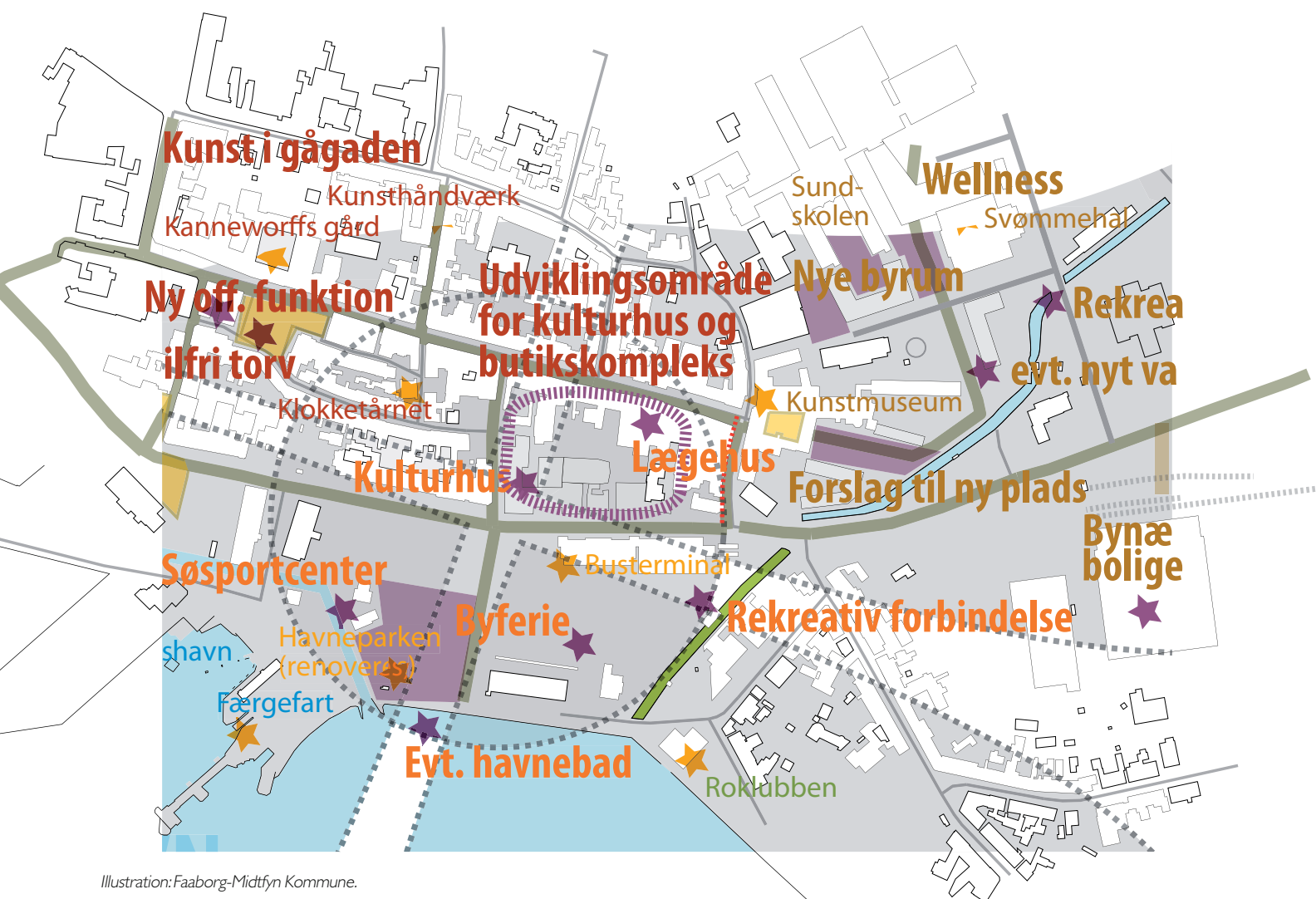

Illustration: Faaborg-Midtfyn Kommune.

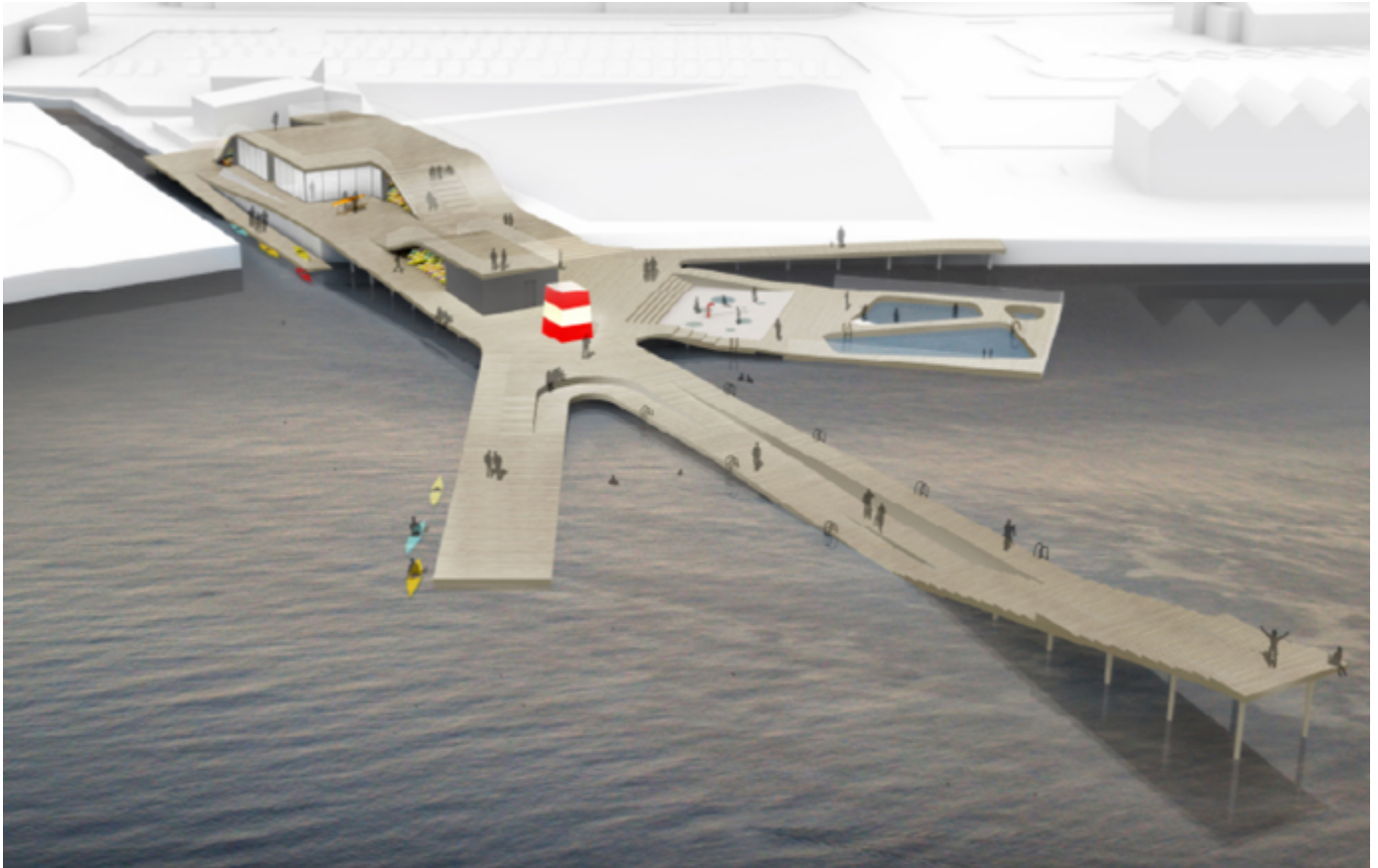

Illustration: JDS Arkitekter, Faaborg Havnebad.

kommunen har sørget for at holde i live, hvilket har givet yderligere gode erfaringer, og et eksempel på hvordan erfaringerne fra Plan09-projektet er bragt videre og justeret. Investorerne har også været inviteret i forbindelse med masterplanarbejdet for Ringe i lyset af de gode erfaringer man har herom i forbindelse med masterplanarbejdet for Faaborg bymidte.

Politikere står fast

De evalueringer, som tidligere har været lavet for Plan09- projektet for Faaborg-Midtfyn, har fremhævet, at der ved hjælp af projektet er kommet fornyet energi og engagement

omkring udviklingen af Faaborg by. En del af forklaringerne skal findes i at politikerne står fast, de vil udviklingen af bymidten og hjælpe livet på vej.

Men der er også grupper imod udvikling og forandringer i bymidten. Traditionelt har der været en markant borgergruppe, som har vist deres utilfredshed ved forandringer generelt. I forlængelse heraf er byudviklingen i Faaborg endvidere stadig præget af de overordnede beslutninger som blev taget i forbindelse med kommunalreformen, hvor Faaborg ikke blev rådhusby. Borgerne har stadig mange indvendinger imod netop disse beslutninger.

Politikerne er meget påvirkede af protester fra borgerne, men de står fast, hvilket er en forudsætning for at realisere strategierne. I forhold til det store fokus der har været på inddragelse af borgere og andre aktører i udarbejdelsen af masterplanen, er det vigtigt at fremhæve at forandringer møder modstand, uanset inddragelse eller ej.

Samlet set drives udviklingen i dag, i højere grad af nye kræfter. Masterplanen ligger også op til at understøtte og give rum for de kræfter og energier, som Faaborg også rummer. Forventningen er, at denne energi vil fylde mere og mere i gadebilledet.

Faaborg Byforum

Faaborg Byforum er en tænketank, der drøfter igangværende ideer og initiativer, holder debatmøder og arbejder på at forankre Masterplan Faaborg. Byforum afløste Taskforce, dannet under Plan09-projektet

Under Faaborg Byforum er der nedsat grupper, der arbejder med mindre tiltag, som understøtter den samlede masterplan. Faaborg Byforum består af 23 medlemmer og fungerer uden formand eller bestyrelse og er ikke nogen beslutningsmyndighed. Faaborg Kommune yder sekretærbistand hertil.

Bo Damgaard / Film Fyn
 Claus Jensen / Faaborg Gymnasium
 Erik Moretto / Sparekassen Faaborg
 Erling Krebs Sørensen / VUC
 Finn Schaarup / DTE-BYG A/S
 Flemming Brandrup / By og Land
 Ivan Nielsen / Faaborg Brugsforening
 John Mogensen / Erhvervschef
 Karin Basse / Faaborg Søndskole
 Lasse Olsen / Havnefoged
 Lene-Marianne Nielsen / Turistforeningen
 Lisbeth Kaare / Kunstforeningen Pakhuset
 Morten Nielsen / Faaborg Bibliotek
 Oliver Streich / Div. Foreninger

Palle Petersen / Faaborg Lokalråd
 Peter Thor Andersen / Øhavsmuseet
 Peter Wallin / Musikskolen
 Poul A. Larsen / Ungdomsskolen
 Poul Skrubbeltrang / Ældrerådet
 Sofie Find / Nybolig Faaborg
 Susanne Sommer / Ungdomsskolen
 Susanne Thestrup Truelsen / Faaborg Museum
 Ulrik Hedegaard / Toftegårdsskolen